

11.05.2023

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**11 Mayıs 2023
Perşembe**

11.05.2023

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

11 Mayıs 2023 Perşembe

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU KARARLARI

— Hâkimler ve Savcılar Kuruluna Ait Kararlar

YÖNETMELİKLER

— Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

— Mecburi Uygulamada Olan Bazı Türk Standardlarına Ait Tebliğlerin ve Standardların Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tebliğ (No: SGM 2022/39)

— Mecburi Uygulamaya Alınan Ürünlere İlişkin Türk Standartlarına Dair Tebliğ (No: SGM 2022/40)

— İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2004/15)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

— İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2023/17)

— İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2023/18)

— İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2023/19)

— İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2018/29)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

— İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin Tebliğ (No: 2023/2)

— İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin Tebliğ (No: 2023/3)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

— Anayasa Mahkemesinin 15/2/2023 Tarihli ve 2021/2831 Başvuru Numaralı Kararı

Deprem bölgesinde hayvan dağıtımı başlıyor

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, ülke genelindeki hayvancılığın yüzde 17'sinin Kahramanmaraşlı merkezli depremlerden etkilenen illerin oluşturduğunu belirterek, "Bundan dolayı da 11 il adına önemli bir sorumluluğumuzun olduğunun farkındayız. Hayvansal üretimde üreticilerimizin uğradığı zararların tamamını telafi etmek için hayvan dağıtımına da yakında başlayacağız." dedi.

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, Kahramanmaraş Tarımsal Araştırma Merkezi'nde düzenlenen 'Arıcılara Şeker Desteği' programında açıklamalarda bulundu.

Afet bölgesi ilan edilen illerin Türkiye'nin stratejik öneme sahip tarımsal üretim merkezleri olduğuna dikkat çeken Bakan Kirişçi, bu yüzden kırsal kesimin yaralarının sarılmasını gıda arz güvenliği noktasında önemsediklerini söyledi.

Bugün itibarıyla 11 ilde toplam 16 bin 975 ahır ve ağılın yıkıldığını kaydeden Kirişçi, "Kahramanmaraş'ımızda da 2 bin 985 olarak tespit edilmiş durumda. Telef olan 8 bin 101 büyükbaş hayvanın 2 bin 228'i Kahramanmaraş'ta. Küçükbaş olarak da 70 bin 806 hayvandan 21 bin 450'i Kahramanmaraş'ta. Kanatlı hayvanlarla ilgili çok büyük bir kaybımız yok il olarak ama hasarlı arılı kovan noktasında 13 bin 691 arılı kovanımızın 3 bin 223'ü Kahramanmaraş'ta tespit edilmiştir. Afet bölgesi, hayvancılığımızın yüzde 17'sini oluşturmaktadır. Bundan dolayı da 11 il adına önemli bir sorumluluğumuzun olduğunun farkındayız. Hayvansal üretimde üreticilerimizin

uğradığı zararların tamamını telafi etmek için hayvan dağıtımına da yakında başlayacağız." dedi.

“11 ilde toplam 8,2 milyar liralık destek verdik”

Depremzede çiftçilerin hayvansal üretime yönelik ihtiyaçlarının giderildiğini ve bundan sonra da giderilmeye devam edileceğinin altını çizen Kirişçi, bu kapsamda 16 bin ton yem ve 16 bin 539 hayvan çadırı dağıtılarak 130 bin ton süt toplandığını ifade etti.

Çiftçilerin her zaman yanlarında olduklarını söyleyen Kirişçi, şunları kaydetti: “2022'den itibaren biz desteklemelerin bir bölümünün aynı olarak yapılmasını gündeme getirmiştik ama 11 ilimizde depremin kendi doğası gereği, depremden kaynaklı olarak siz üreticilerimizin bir telaşa girmemesi adına biz bunu tekrar 11 ilimiz için nakdiye çevirdik. Böylelikle de 1 yıl boyunca alacakları tüm destekleri de öne çekerek peşin olarak ödemiş olduk. 11 ilde toplam 8,2 milyar liralık destek verdik. Türkiye geneli verdiğimiz destek de 57,6 milyar liraya ulaştı.”

“Şeker dağıtımını hızlı bir şekilde gerçekleştireceğiz”

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın arı yetiştiriciliği ve bal üretimi ile ilgili desteklerinin olduğunu anımsatan Kirişçi, bölge ekonomisi içinde arıcılık faaliyetlerinin sürdürülebilirliğinin kendileri için vazgeçilmez olduğunu aktardı. Kirişçi, devamında şunları kaydetti: “Deprem afeti nedeniyle lojistik imkanların kısıtlı olması, ağır geçen kış şartlarında arıların ihtiyaç duyduğu besini temin edilebilmesi adına şeker önemli bir besin kaynağıdır. Biz de bundan hareketle yetiştiricilerimizin taleplerine kulak kabarttık, sessiz kalmadık. Bütçesini ayarladık ve yüzde 100 hibeli olarak şeker dağıtımının kararını aldık. 12 ilimizdeki 10 bin 328 arıcımızın 1 milyon 340 bin arılı kovanı için 5 bin ton besleme şekeri dağıtımına 28 Nisan itibarıyla başladık. Bu kapsamda Kahramanmaraş'ta 1180 arıcımızın sahip olduğu yaklaşık 105 bin kovan için 7,2 milyon lira değerindeki toplam 424 ton şeker dağıtımını hızlı bir şekilde gerçekleştireceğiz.”

Ukrayna'nın tahıl sevkiyatları aksıyor

Ukrayna Tarım Ticareti Derneği İcra Kurulu Yöneticisi Roman Slaston, Ukrayna'dan gerçekleşen tahıl sevkiyatlarının defalarca kesintiye uğradığını belirterek, "Birçok çiftçi ve büyük tarım üreticisi, tahıl ve yağlı tohum ürünlerini ihraç etmede endişe duyuyor." dedi.

Tahıl koridoru anlaşmasının uzatılması için kritik önemdeki 18 Mayıs tarihi yaklaşırken, Ukrayna'dan yapılan tahıl sevkiyatlarının kesintiye uğradığı aktarıldı.

Ukrayna'dan sevkiyat yapan gemilerin denetimlerinin defalarca kesintiye uğradığı ve Karadeniz'deki tahıl sevkiyatlarının önceki ayların gerisinde kaldığı belirtildi.

Ukrayna Tarım Ticareti Derneği İcra Kurulu Yöneticisi Roman Slaston, Bloomberg ile gerçekleştirdiği telefon görüşmesinde, "Birçok çiftçi ve büyük tarım üreticisi, tahıl ve yağlı tohum ürünlerini ihraç etmede endişe duyuyor." dedi. Slaston, tahıl koridoru anlaşmasının Mayıs ortasından sonraya uzayabilme ihtimalinin yeni sözleşmeleri ve sevkiyatları olumsuz etkilediğini de dile getirdi.

Tahıl koridoru anlaşmasının süresi, Rusya'nın itirazları giderilmezse 18 Mayıs'ta dolacak.

Ukrayna'nın yeniden yapılandırmadan sorumlu bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, "Rusya Federasyonu yeni gelen gemilerin kaydını oluşturmayı ve incelemelerini gerçekleştirmeyi reddederek bir kez daha 'tahıl girişimini' bilfiil durdurdu. Bu yaklaşım, hâlihazırdaki anlaşmanın şartlarıyla çelişiyor" açıklamaları yer almıştı.

Rusya, Ukrayna tahılının ihracına olanak sağlayan anlaşmayı Rusya'nın kendi tahıl ve gübre ihracatının önündeki engeller kaldırılmadığı takdirde, 18 Mayıs'tan sonraya uzatmayacağını açıklamıştı.

Bakan Nebati: Faiz artırımını söz konusu değil

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, Türkiye ekonomi modeli doğrultusunda faiz artırımını ile ilgili beklentinin hemen hemen sıfırlandığını belirterek, "Bizim için faiz artırımını söz konusu değil, bu çok net" dedi. Nebati, döviz ile ilgili seçime gidilirken dengesizlik olmasının da normal olduğunu belirtti.

Hazine ve Maliye Bakanı Dr. Nureddin Nebati, Habertürk TV'ye konuk oldu.

İşte Bakan Nebati'nin açıklamalarından öne çıkan satır başları:

- Kur korumalı mevduat 2021'in 20 Aralık'ında piyasa ile paylaşılan en önemli sac ayaklarından bir tanesiydi ve beklediğimiz faydayı gösterdi. Döviz talebi azalırken, döviz kurlarındaki oynaklığı da ortadan kaldırdı.
- Bunu geçici olarak getirmiştik ve halen geçici olarak görüyoruz. Elinde TL olan döviz alıp yastık altına çekeceğine parasını bankaya veya katılım finansına katıldı. Bunun döviz çevrilmesi konusunda bankalar yardımcı oldu. Döviz olarak tutacağı parası bankada kaldı. Sisteme dahil olmuş oldu. Elinde döviz olanlar da Merkez Bankası kaynakları üzerinden değerlendirdi. Şu anda da 2.2 trilyon TL'yi aşmış durumda sistemdeki para.
- Kur korumalı mevduattan çıkış için yıl sonunu hedefliyorduk ancak global ekonomik durumu düşündüğümüz zaman dönüşümün kademeli olarak zamana yayılması konusunda bir irade ortaya çıkmış oldu.

- Kur korumalı mevduat çağın buluşu oldu. Önümüzdeki dönemde de olmaya devam edecek ve bundan zaman yayılarak kurtulmaya devam edeceğiz. Bankalardaki ve Merkez Bankası'ndaki limiti kaldırdığımız için bu yük Hazine'nin üzerine gelmeyecek.

- TL'ye güveni artıracak yeni enstrümanlar ortaya koyulacak.

Para politikasında değişikliğe gidilecek mi?

- Politikaların setini oluşturan Sayın Cumhurbaşkanımız seçmene bir vaatte bulunuyor. Bu da faizlerin artırılmaması yönünde. Bu politikalara uygun şekilde bir yapı ile ilerleyeceğiz. Türkiye ekonomi modeli doğrultusunda faiz artırımını ile ilgili beklenti hemen hemen sıfırlandı.

- Son 4 aydır millet ittifakındaki kurmaylara ve liderlere bir soru soruyorum. 'Faiz artırımına gidecek misiniz?' Biz mali politikalara uyumlu ilerliyoruz ve bizim için faiz artırımını söz konusu değil, bu çok net.

- Reform niteliğindeki değişimlerin bazen sancılı geçmesi ve doğruluğunun toplum tarafından kabul edilmesi için bir zaman kesitine ihtiyaç var. Bu zaman içerisinde uyumsuzluklar ortadan kaldırılır.

'Yatırımcıların önünü açıyoruz'

- Biz yatırımcıların önünü açıyoruz. Daha önce bu kredileri kullananların sayısı 10 ise şu anda 100'ü geçmiştir.

- Türkiye ekonomisini taşıyan Kobilerdir. Biz de onların önünü açıyoruz.

- Bu dönemde bir dengesizlik olduğu aşikar. Bu uyumun zaman içerisinde olması ve spekülasyonların da seçimlerden sonra bitmiş olmasıyla çözümlenir. Bizim zamana ihtiyacımız var. Serbest piyasanın koşullarıyla oynamayın. Olması gereken yere zaman içerisinde gelir.

- Buradaki bütün problem enflasyon. Enflasyonun düşmesi önümüzdeki süreçte devam edecek.

- Bankacılık sektöründe oluşturulmuş faiz oranlarının sadece Merkez Bankası faiz oranlarına bakarak oluşturulduğunu söylemek doğru değil. Piyasalar uluslararası konjonktüre de bakarak ilerliyor.

"Tahminlerin çok üzerinde bir kasa ile girdik"

- Bütçe konusunda ilk günden beri disiplinden hiç taviz verilmedi ve hep hedeflerin de üzerine geçtik.

- Geçen yıl enflasyonu yaşadığımız için, bizim borçlarımız rakamsal olarak artmış gözükse de oransal olarak düştüğünü görüyorsunuz.

11.05.2023

- Bir tarafta gelir artışı, öbür tarafta bizim aldığımız tedbirler ile tarihimizde ilk defa aralık ayına geldiğimizde, öylesine ciddi bir kasayı oluşturduk ki, Tarım Bakanı'na söylediği rakamın 4 katını, Ulaştırma Bakanı'na söylediği rakamın 3 katını gönderebildik.
- Tahminlerin çok üzerinde bir kasa ile girdik. Bu kasa EYT'yi de memur zamlarını da karşıladı.
- Bütün bunlar bir gerçeği değiştirmiyor. Biz sabah uyandığımızda 110 milyar dolarlık bir servet kaybı ile uyandık. Bunun bir şekilde karşılanması lazımdı bunun için de küçük bir ek vergi yaptık.
- Şubat ayında tarihi bir deprem yaşadık ancak mart ayında istihdama 37 bin kişi ekledik. Sanayide ciddi bir düşüş olmuştu mart ayında hemen bunu kapattık.
- Vergi gelirlerinden 290 milyar TL geçen yıl vazgeçtik. Bu güçlü olduğumuzu gösterir.

“Salgına rağmen savaşa rağmen büyüdük”

- Biz cari açığı geçen yıl kapattık, bitti. Biz salgına rağmen, savaşa rağmen büyüdük.
- 28 milyar dolardan 2021'de 51 milyar dolara çıkan bir petrol ithalatı. 91 milyar dolar da geçen yıl petrol ithalatı yapmışız. Dış ticaret açığımız enerji açığı. Turizmden elde edilmiş olan olağanüstü gelirlerle bunu kapatmayı başardık.
- Ekonomi de insan gibi... Ekonominin tüm dengeleri de bazen uluslararası konjonktürden bazen mevsimsel şartlardan, bazen seçim gibi oluşan yapılar ile etkileniyor.

“Seçimden sonra bu toparlanacak”

- Döviz ile ilgili seçime gidilirken dengesizlik olması normal. Alımla satım arasındaki makasın çok yüksek olmaması önemli. Seçimden sonra bu toparlanacaktır.
- Seçimden sonra döviz kurlarındaki dengesizlik, ikili üçlü fiyatların oluşması, şu anda korkulacak ve telaşlanacak bir durum yok. Piyasa kendiliğinden olması gereken duruma gelecek. Önemli olan döviz kurlarındaki oynaklığın azaltılmasıydı. Biz bunu başardık.

Limanlarda ithalat trafiği hızlandı

İthalatta yaşanan artış, Türkiye limanlarında elleçlenen yüksek miktarındaki düşüşü sınırladı. Denizcilik Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre, elleçlenen yük miktarında mart ayındaki yüzde 7'lik daralma, nisanda yüzde 2,5'e geriledi.

Seyir Defteri - Aysel YÜCEL

Türkiye limanlarında elleçlenen yük miktarındaki daralma oranı, nisanda yüzde 2.5'e geriledi. İhracat yükündeki yüzde 18'lik düşüşe karşın, ithalatın yüzde 20 artması, geçen ay limanlardaki daralmanın hız kesmesinde ana etken oldu.

Denizcilik Genel Müdürlüğü, nisan ayına ait Türkiye limanlarında elleçlenen yük istatistiklerini açıkladı. Buna göre, geçen ay Türkiye limanlarında elleçlenen yük miktarı, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 2,5 azalarak 44 milyon 95 bin 811 ton olarak gerçekleşti. Deprem etkisiyle şubat ayında limanlarda elleçlenen yük miktarında yıllık bazda yüzde 10'un üzerinde düşüş olmuş, bu oran martta ise yüzde 6.6 olarak gerçekleşmişti. Nisan ayında daralmada, ithalat yükündeki rekor artış etkili oldu. Diğer yandan, depremde hasar gören limanların faaliyetlerine yeniden başlamasıyla ihracat yükündeki daralma da bir miktar hız kesti.

Nisan ayında limanlarda gerçekleştirilen ihracat amaçlı yükleme miktarı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 17,8 azalarak 10 milyon 781 bin 539 ton, ithalat amaçlı boşaltma miktarı ise bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 20,5 artarak 22 milyon 818 bin 516 ton olarak gerçekleşti. Böylece, nisan ayında dış ticaret taşımaları bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 4,8 artarak 33 milyon 600 bin 55 ton olarak gerçekleşti.

Transitte kayıp artıyor

Transit yük taşımalarında daralma nisan ayında hızlandı. Mart ayında yüzde 7,7 olan transit yükteki daralma oranı nisanda yüzde 28,7'ye çıkararak 5,1 milyon ton olarak gerçekleşti. Nisan ayında kabotajda taşınan yük miktarı ise 5 milyon 362 bin 393 ton ile bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 10,2 azaldı.

Böylece, Ocak-Nisan 2023 döneminde limanlarda elleçlenen yük miktarı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 6,2 azalarak 169 milyon 358 bin 267 ton olarak gerçekleşti.

Aliağa Bölge Liman Başkanlığı, toplamda 7 milyon 4 bin 622 ton yük elleçlemesi ile liman başkanlıkları içerisinde ilk sırada yer aldı. Aliağa Bölge Liman Başkanlığını 6 milyon 939 bin 386 tonla Kocaeli Bölge Liman Başkanlığı ve 4 milyon 915 bin 891 ton ile İskenderun Bölge Liman Başkanlığı takip etti.

Nisanda portland çimento yük cinsi, limanlarda elleçlenen ihracat yükleri içerisinde 933 bin 522 ton ile ilk sırayı aldı. Portland çimento yük cinsini sırasıyla, 604 bin 209 ton ile motorin ve 450 bin 257 ton ile diğer çimentolar yük cinsleri takip etti. Nisan 2023'te ham petrol yük cinsi, limanlarda elleçlenen ithalat yükleri içerisinde 1 milyon 994 bin 354 ton ile ilk sırayı aldı. Bunu sırasıyla, 1 milyon 924 bin 254 ton ile hurda demir ve 1 milyon 918 bin 942 ton ile taşkömürü yük cinsleri takip etti.

İhracatın lideri ABD, ithalatın Rusya oldu

Denizyolu ile yapılan ihracatta en fazla yük elleçlemesi 1 milyon 241 bin 374 ton ile ABD'ye yapılan taşımalarda gerçekleşti. ABD'yi sırasıyla 1 milyon 114 bin 141 ton ile İtalya'ya ve 713 bin 537 ton ile İsrail'e yapılan taşımalar takip etti. İthalatta ise ilk sırayı Rusya aldı. Nisan ayında denizyoluyla yapılan ithalatta en fazla yük elleçlemesi 8 milyon 681 bin 133 ton ile Rusya'dan yapılan taşımalarda gerçekleşti. Rusya'yı sırasıyla 1 milyon 249 bin 396 ton ile ABD ve 999 bin 229 ton ile Mısır'dan yapılan taşımalar takip etti.

Konteynerde daralma hız kesti

Nisan ayında limanlarda elleçlenen konteyner miktarı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3,5 azalarak 1 milyon 29 bin 580 TEU olarak gerçekleşti. 2023 yılı Ocak-Nisan döneminde ise limanlarda elleçlenen konteyner miktarı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 9,0 azalarak 3 milyon 871 bin 21 TEU oldu. Nisan ayında limanlarımızda elleçlenen dış ticarete konu konteyner miktarı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 1,4 azalarak 788 bin 482 TEU oldu. Nisanda ihracat amaçlı konteyner yüklemeleri bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 2,1 azalarak 387 bin 593 TEU, ithalat amaçlı konteyner boşaltmaları da bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 0,7 azalarak 400 bin 889 TEU olarak gerçekleşti. bu dönemde Kabotajda elleçlenen konteyner miktarı yüzde 3,3 arttı 2023 yılı Nisan ayında limanlarımızda elleçlenen transit konteyner miktarı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 14,9 azalarak 167 bin 204 TEU oldu.

11.05.2023

Nisan ayında kabotajda elleçlenen konteyner miktarı da bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3,3 artarak 73 bin 895 TEU olarak gerçekleşti.

Buğday arttı, petrol düştü

Limanlarda nisan ayında en fazla artış buğday ve mahlut (meslin) yük cinsinde oldu. Nisan ayında limanlarda yıllık bazda yüzde 32'lik artışla 1 milyon 430 bin 66 ton buğday ve mahlut (meslin) yük elleçlemesi gerçekleşti. Bu yük cinsini sırasıyla, 306 bin 721 ton artış ile taşkömürü ve 305 bin 773 ton artış ile motorin yük cinsleri takip etti. Ham petrol ise 1 milyon 516 bin 58 tonluk düşüş ile bir önceki aya göre elleçleme miktarı en fazla azalan yük cinsi oldu. Bu yük cinsini sırasıyla, 631 bin 812 tonluk düşüş ile LNG (sıvılaştırılmış doğal gaz) ve 144 bin 349 tonluk düşüş ile tırlarda taşınan yükler takip etti.

Türkiye, Rusya'ya olan 600 milyon dolarlık doğalgaz borcunu erteledi

Reuters tarafından yayımlanan bir habere göre Türkiye, Rusya'ya olan 600 milyon dolarlık doğal gaz faturasının ödemesini 2024'e erteledi.

Reuters'ın konuya yakın iki kaynağa dayandırdığı haberine göre Türkiye, Rusya'ya olan 600 milyon dolarlık doğal gaz faturasının ödemesini 2024'e erteledi.

Konuyla ilgili bilgi sahibi bir kaynak, "Resmi olarak 600 milyon dolarlık bir ödeme gelecek yıla ertelendi. Bunda enerji fiyatlarındaki artışın çok büyük etkisi oldu" dedi.

Enerji Bakanı Dönmez, geçen haftaki açıklamasında "Rusya ile, Gazprom şirketi ile, geçen yıl fiyatlar olağanüstü artınca ... belli bir rakamın üzerindeki ödemelerin ertelenmesi konusunda mutabakat sağlandı" demişti.

Ötelemenin ödemeler dengesinin sağlanması için yapıldığını belirten Dönmez, konu hakkında başka ayrıntı vermemiş, ne kadar ödemenin ertelendiğini söylememiştir.

Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu, geçen haftaki enflasyon raporunda Türkiye'nin enerji alanında "Şu ana kadar düzenli ödeme yapıldı, bundan sonrası için farklı görüşmeler olabilir" demişti.

Türkiye'nin Rusya'dan ne hacimde doğalgaz ithalatı yapıldığı kamuoyuyla paylaşılıyor olsa da ithalatın değeri veri olarak yayımlanmıyor.

11.05.2023

Türkiye'nin başlıca üç doğalgaz tedarikçisi Rusya, Azerbaycan ve İran'dan boru hattıyla gaz ithal ediyor. Bunun üzerine 10'dan fazla ülkeden de gemilerle sıvılaştırılmış doğalgaz (LNG) satın alıyor.

Türkiye Şubat ayı sona kadarki 12 aylık dönemde ithal ettiği 53.6 milyar metreküp (bcm) doğalgazın yüzde 39'unu Rusya'dan ithal etti. Rusya'dan ithal edilen büyük bölümü petrol ve petrol ürünlerinin fiyatını izleyen uzun vadeli kontratlarla ithal edilmiş olsa da, bir bölümü son iki yıldır keskin yükselişler görülen spot piyasada oluşan fiyatlardan ithal edildi.

Enerji alanında başlıca tedarikçilerden olan Rusya, Türkiye'nin en büyük doğalgaz ve ikinci büyük ham petrol sağlayıcısı konumunda.

Kullandığı petrol ve doğalgazın neredeyse tamamını ithal eden Türkiye, doğalgaz fiyatlarının rekor kırdığı, petrol fiyatlarının ise yüksek seyrettiği geçen yıl 96.5 milyar dolar ile tarihinin en yüksek enerji ithalatını gerçekleştirdi.

TÜİK ve Ticaret Bakanlığı verilerine göre 12 aylık enerji ithalatı Şubat ayından itibaren gerilemeye bağlayarak Nisan ayında 90.3 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Bankacıların kamu kontrollü olarak tanımladıkları döviz politikasında enerji ödemelerinin öteleniyor olması ekonomi yönetiminin "istikrarlı TL" olarak tanımladıkları bu politikayı destekleyen bir unsur.

BOTAŞ, TCMB'den ya da piyasadan döviz almak için ihtiyaç duyduğu TL'yi genel olarak Hazine'den sağlıyor. Bu nedenle enerji ödemeleri tek kalemde rezervlerin yanısıra bütçeye de en çok baskılayan unsur. [Read full story](#)

Kaynak, Türkiye'nin enerji fiyatlarının seyrine bağlı olarak önümüzdeki aylarda bu tür ödemeleri erteleyebileceğini söyledi.

Konu hakkında Rus enerji şirketi Gazprom'dan ise henüz bir açıklama gelmezken BOTAŞ'ta bu haberi doğrulayan bir açıklama yapmadı.

Sanayi üretimini sekteye uğratan da deprem, canlandıracak olan da...

Alaattin AKTAŞ

11 Mayıs 2023 Perşembe

Sanayi üretimi, şubat ayında deprem etkisiyle yaşanan çöküşün ardından martta kendine gelir gibi oldu. Şubatta takvim etkisinden arındırılmış hesaplama göre geçen yılın yüzde 8.2 altında kalan üretim, martta geçen yıla neredeyse aynı düzeyde gerçekleşti. Bu yılın mart ayındaki üretim, geçen yılki üretimin yalnızca yüzde 0.1 altında kaldı.

Mart ayındaki sanayi üretimi, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış hesaplama göre ise şubattaki üretimden yüzde 5.5 daha fazla gerçekleşti.

Hep vurguluyoruz; aydan aya olan değişimler kuşkusuz önemli bir gösterge ama olabildiğince büyük fotoğrafa bakmak gerekir. Şubattaki dalgalanmanın böylesine keskin olmasının nedeni de belli zaten, deprem felaketi. Ne var ki, deprem felaketi ve ondan kaynaklanan üretim düşüşü bir istatistiki veri olarak geride kalmış değil. Bunun etkileri devam edecek.

İlk çeyrekteki durum

Deprem yüzünden şubatta ve şubat baz alınarak hesaplanan martta çok keskin dalgalanma gördük. O yüzden ilk çeyreğe bakmakta yarar var.

Sanayi üretimi herhangi bir arındırma işlemine konu olmamış endekse göre bu yılın ilk çeyreğinde geçen yılın yüzde 0.5 altında kaldı. Aynı dönemler itibarıyla takvim etkisinden arındırılmış endekse göre gerileme ise yüzde 1.3 oldu.

Bu oranlar ilk çeyrek büyümesine ilişkin belirgin bir olumsuzluğa işaret ediyor. Her ne kadar sanayi üretimindeki değişim GSYH kapsamındaki sanayi sektörüne bire bir yansımıyorsa da arada sağlam bir bağ kuşkusuz var. Dolayısıyla ilk çeyrekte sanayiden GSYH'ye pek katkı geleceği beklenmemeli.

Bir de son bir yıldaki üretim değişimine bakalım...

11.05.2023

Bu yılın mart ayı itibarıyla son bir yılda gerçekleşen sanayi üretimi, önceki bir yıldaki üretime göre yüzde 3.5 arttı. Bu oran herhangi bir arındırma işlemine konu olmayan ham endekse göre yapılan hesaplamayı gösteriyor.

Takvim etkisinden arındırılmış hesaplama göre ise son bir yıldaki üretim önceki bir yıldaki üretime göre yüzde 2.8 artış gösterdi.

Yıllık büyüme temposu yüzde 5

TÜİK sanayi üretimine ilişkin verileri 2015 yılını 100 kabul ederek hesaplıyor. Dün yapılan açıklamaya göre bu yılın mart ayında oluşan takvim etkisinden arındırılmış endeks 146. Yani yaklaşık sekiz yıllık dönemde sanayi üretimi yüzde 46 artış göstermiş.

Buna göre sanayi üretiminde kaydedilen yıllık artış temposu yüzde 5 düzeyinde bulunuyor.

Sanayi üretiminin her yıl yüzde 5 artması Türkiye için ne kadar yeterlidir, elbette tartışılır.

Deprem üretimi olumlu etkileyecek

Depremde çok büyük bir yıkım yaşadık. Şimdi imar vakti. Bu kısmen başladı da... Ancak daha yapılacak çok iş var.

Deprem bölgesi adeta tümüyle yeniden inşa edilecek. Bir dizi yatırım yapılacak. Binlerce konut ve işyeri inşaatı, bunlarla ilgili milyarlarca liralık altyapı yatırımı söz konusu.

İşte bu durum ister istemez sanayi üretimini de etkileyecek, üretim artacak. Hatırlanacaktır; depremden hemen sonra tepki de çeken bir gelişme olmuş ve borsada işlem gören çimento şirketlerinin hisse senetlerinde çok hızlı bir artış yaşanmıştı. Sanki depremin üstünden üç beş gün geçtikten sonra inşaatlar başlayacakmış gibi bir algı oluşmuştu.

Bölge yeniden ayağa kaldırılırken tabii ki yalnızca çimentoya ihtiyaç duyulmayacak. Bir inşaatın, bir altyapı yatırımının neleri gerektirdiği ortada. Bu yatırımlar sanayinin hemen hemen tüm alanlarını olumlu yönde etkileyecek ve üretimde artış görülecek.

İşsizlik verileri anlamını yitirdi

TÜİK, işgücü istatistikleriyle ilgili olarak şubat verileri için olduğu gibi mart verileri için de deprem felaketi yüzünden sağlıklı bir çalışma yürütemedi.

TÜİK mart ayı işgücü istatistiklerini açıklarken bu duruma yine vurgu yaptı ve hanehalkı işgücü araştırmasının mart ayı anket uygulamasının Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye'de yapılamadığını belirtti. Şubat ayı için bu illere ek

11.05.2023

olarak Gaziantep, Kilis ve Malatya'da da anket yapılamamıştı. Anket çalışması biraz olsun oturtuldu ve üç ilde mart ayı için anket gerçekleştirilebildi.

Ancak yine de bu bölgede sağlıklı bir anket yürütülmesi ve sağlıklı bir sonuç elde edilmesi kabul etmek gerekir ki, zor.

İşgücü istatistiklerinin sonuçlarında ise kayda değer bir değişiklik yok. Şubat için yüzde 10 olarak ölçülen işsizlik oranı aynı düzeyde kaldı. 15-24 yaş grubundaki genç nüfusun işsizlik oranı ise yüzde 19.4'ten yüzde 20.1'e çıktı.

5 stratejik sektörde üretim düştü

Naki BAKIR

11 Mayıs 2023 Perşembe

Toplam sanayi üretimi martta, deprem ayı şubata göre toparlanarak yüzde 5,5 artış gösterirken, yıllık bazda yüzde 0,1'le düşmeye devam etti. Ana sektörler göre üretim yıllık bazda madencilikte yüzde 10,4, elektrik, gaz ve buhar sektöründe yüzde 7,8 düşerken, imalat sanayi genelinde yüzde 1,4 arttı.

Toplam sanayi üretimi, mart ayında, deprem şokunun yaşandığı şubat ayına göre toparlanmakla birlikte yıllık bazda düşüşe devam etti. İmalat sanayiinin önemli 5 alt sektöründeki ciddi kan kaybı dikkati çekti.

İmalat sanayiinde 5 önemli sektörde ciddi kan kaybı yaşandı: Üretim, geçen yılın aynı ayına göre ana metalde yüzde 18, tekstilde yüzde 17,9, rafine petrol ürünlerinde yüzde 16,2, kâğıtta yüzde 13,5, kimyada yüzde 9,5 düştü.

Türkiye'nin depremlerle sarsıldığı şubat ayında sanayi üretiminde bunun da etkisiyle aylık bazda 5,9, yıllık bazda da yüzde 8,2 oranında düşüş yaşanmıştı. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı verilere göre, sanayinin mart ayı performansı beklentileri karşılamadı.

Toplam sanayi üretimi mart ayında, şubata göre yüzde 5,5'lik bir artış kaydederken, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 0,1'le geriledi. Ana sektörler bazında üretim, mevsim ve takvim etkisinden arındırıldığında önceki aya göre imalat sanayi sektöründe yüzde 6,1, madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe yüzde 3, elektrik, gaz, buhar sektöründe yüzde 1,2 arttı.

Sanayi üretiminde değişim (%)

Dönem	Aylık	Yıllık
Mart 22	-2,9	10,3
Nisan 22	0,5	11,7
Mayıs 22	0,3	9,6
Haziran 22	1,6	9,6
Temmuz 22	-6,7	3,3
Ağustos 22	2,6	1,8
Eylül 22	-1,6	1,2
Ekim 22	2,4	3,3
Kasım 22	-1,1	-1,1
Aralık 22	1,6	-0,3
Ocak 23	2,0	4,6
Şubat 23	-5,9	-8,2
Mart 2023	5,5	-0,1

Ancak yıllık bazda ise madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe yüzde 10,4, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 7,8 düşüş, imalat sanayi sektöründe ise yıllık yüzde 1,4 oranında bir artış olduğu belirlendi.

İmalat sanayiinde, martta genel olarak şubata göre toparlanma ve mevsim ve takvim etkilerinden arındırıldığında bilgisayar dışındaki alt sektörlerde önceki aya göre üretim artışı kaydedilmekle birlikte, özellikle 5 önemli alt sektörde olmak üzere yıllık bazda kan kaybı devam ediyor. İmalatta, mart ayında yıllık bazda en sert üretim düşüşü yüzde 18'le ana metal sanayiinde meydana geldi.

Yine toplam sanayi üretimi ve ihracatta en stratejik sektörler arasında yer alan tekstilde üretimin geçen yılın aynı ayına göre yüzde 17,9 düştüğü dikkati çekti.

Kok kömürü ve rafine petrol ürünlerinde yüzde 16,2, yine önemli bir sektör olan ve piyasada arz daralması nedeniyle ürün fiyatlarının son dönemde belirgin biçimde yükseldiği kâğıtta yüzde 13,5 oranında üretim düşüşleri yaşandı. Stratejik sektörlerden kimyada da üretim yıllık bazda yüzde 9,5 düşüş kaydetti.

SEKTÖR VE ALT SEKTÖRLERE GÖRE SANAYİ ÜRETİMİNDE DEĞ. (%)		
Sektör	Aylık	Yıllık
TOPLAM SANAYİ	5,5	-0,1
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	3,0	-10,4
İMALAT SANAYİ	6,1	1,4
Ana metal sanayi	8,6	-18,0
Tekstil ürünleri	9,4	-17,9
Kok kömürü ve rafine petrol ürünleri	8,7	-16,2
Kâğıt ve kâğıt ürünleri	1,7	-13,5
Kimyasal ürünler	7,3	-9,5
Kayıtlı medya basımı ve çoğaltılması	6,7	-8,1
İçecek	1,2	-7,9
Gıda ürünleri	0,1	-5,8
Diğer metalik olmayan mineraller	4,6	-3,7
Kauçuk ve plastik	2,5	0,4
Temel eczacılık	2,0	1,6
Mobilya	6,3	6,5
Tütün	4,8	6,6
BYS makine ve ekipman	1,8	8,0
Elektrikli teçhizat	1,1	8,4
Giyim	4,1	8,5
Fabrikasyon metal ürünleri	7,9	10,6
Ağaç	10,1	14,5
Motorlu kara taşıtları	9,7	24,2
Bilgisayar, elektronik ve optik ürünler	-7,5	25,6
Deri	7,7	27,0
Diğer ulaşım araçları	51,6	112,5
Diğer imalatlar	12,1	19,8
Makine ve ekipmanların kurulum ve onarımı	1,4	24,9
ELEKTRİK, GAZ VE BUHAR	1,2	-7,8

Kayıtlı medyanın basımı ve çoğaltılması sektöründe yıllık yüzde 8,1, içecek ürünlerinde yüzde 7,9 üretim düşüşü yaşanırken, en temel gereksinimi karşılayan sektör olan gıdada da yıllık yüzde 5,5 düşüş olduğu belirlendi.

Ulaşım araçları lider

Mart ayında imalat sanayi alt sektörleri içinde en yüksek üretim artışı ise diğer (motorlu kara taşıtları dışındaki) ulaşım araçları sektöründe kaydedildi. Daha çok

11.05.2023

büyük bütçeli kamu projelerine dayalı yatırımların hayata geçtiği bu sektörde üretim geçen yılın aynı ayına göre yüzde 112,5'le rekor bir artış gösterdi.

İhracatın lokomotifi konumundaki motorlu kara taşıtları sektörünün üretiminde de yıllık bazda yüzde 24,2 ile yüksek oranlı bir artış kaydedildi. Deri sektörü yüzde 27 ve aylık bazdaki üretim düşüşüne rağmen bilgisayar yüzde 25,6 ile mart ayında yıllık bazda üretimi en çok artan alt sektörler arasında yer aldı.

Kasaplar da ithal et satabilecek

Emel YİĞİT

11 Mayıs 2023 Perşembe

Ucuz ithal etlerin Et ve Süt Kurumu şubeleri ve zincir marketlerde satılması bir süredir kasapların tepkisini çekiyordu. Önceki gün yapılan anlaşmayla artık kasapların da ithal et satmasının önü açıldı. Anlaşma üzerine Kasaplar Federasyonu Başkanı Osman Yardımcı ile görüştüm.

Şimdilik Et ve Süt Kurumu'nun bulunduğu iller ile çevresindeki illerde satış yapılacağını söyledi. İsteklerinin tüm illerdeki kasapların ithal et satabilmesi olduğunu da hatırlattı.

“İthal eti biz istemedik ama mecbur kaldık” diyen Yardımcı, zincir marketlerde binlerce ürün olduğunu, onların et yüzünden zarar etmeyeceğini ama kendilerinin; kasapların bitme noktasına geldiğini vurguladı. İthal et satışının daha ne kadar devam edeceğini sorduğum Yardımcı, daha birkaç ay süreceğini, ithal edilen besi hayvanlarının da kesim zamanı geleceğini belirtti. Yardımcı ve tüm üreticilerin altını çizdiği bir konu var; taşıma suyla değirmen dönmez. Köklü çözümler istiyor, üretici de kasaplar da ve tabii biz tüketiciler de.

Organik ürünü nasıl anlarız?

Biz tüketiciler için çocuklarımıza yedirdiklerimiz çok önemli. Onlar için ürünü alırken nerede nasıl üretildiğini anlamaya çalışıyoruz. Mümkün olduğunca tercihler doğaldan, organikten yana oluyor. Ama bunu nasıl anlayacağız? Elite Naturel İcra Kurulu Başkanı Çağrı Eşmekaya'dan organik tarımla ilgili epey bilgi aldım.

Bir ürünü organik yapan kriterleri anlattı Eşmekaya: “Ambalajında organik yazan her ürün organik değildir. Bir ürünün gerçekten organik olduğunu belirleyen kriter ambalajında yer alan organik kelimesi değil, ambalajın üzerinde organik gıda sertifikası ve organik mührünün yer alması, Ürünün, uluslararası kuruluşların verdiği en az bir sertifikaya sahip olduğuna dikkat edilmesi, ambalaj üzerinde denetim kuruluşunun logosunun yer alması, ambalaj ya da kapak üzerinde bulunan LOT

11.05.2023

numarasıyla izlenebilir olması.” Merak ettiğim bir konuyu da sordum Eşmekaya’ya. Malum şirket dünyanın dört bir tarafına ihracat yapıyor.

Hangi ülkenin damak tadı nasıl, hangi ürünleri tercih ediyorlar? Amerika’da çok şekerli, kırmızı ve turuncu meyveli ürünler tercih edilirken, Asya’da nar ve pancarın yer aldığı ürünler daha çok tüketiliyormuş. Avrupa ve Türkiye pazarında ise tüketiciler daha çok az şekerli ürünleri tercih ediyormuş.

Abdulkadir Selvi

Kimin kazanamayacağı netleşmeye başladı

Seçimler birinci turda mı bitecek ikinci tura mı kalacak tartışmaları yapılıyor.

Seçimleri Erdoğan mı kazanacak Kılıçdaroğlu mu kazanacak diye araştırma yapılıyor.

Seçimlere artık günler hatta saatler kala bazı noktalar netleşti. Anket sonuçlarını yayınlamak yasak ama kamuoyu araştırmaları son güne kadar sürecek. Çünkü her gün tablo daha da netleşiyor. Kimin kazanamayacağı belli oluyor.

1- Seçimlerin ilk turda bitme ihtimali güçleniyor. İlk turda biter diyenlerin oranı yüzde 65'in üstüne çıktı. İlk başlarda ikinci tur daha ağır basıyordu.

2- Cumhurbaşkanı adayları Erdoğan, Kılıçdaroğlu, Sinan Oğan ve Muharrem İnce'nin yer aldığı anketlerde Muharrem İnce yüzde 2-2.5 aralığına inerken Sinan Oğan yüzde 4 ve 4.5 bandına yükseldi.

3- Kılıçdaroğlu 4'lü yarışta yüzde 42'yi aşamıyor. Erdoğan ise yüzde 50'nin üzerine çıkıyor. Son 10 gündür bir tırmanış içinde olan Erdoğan yüzde 51 sınırını aştı.

4- Erdoğan mı Kılıçdaroğlu mu diye sorulduğunda ise şöyle bir denge ortaya çıkıyor. Kılıçdaroğlu yüzde 47-48 bandına ulaşıyor. Erdoğan ise yüzde 52'yi geçiyor.

5- Kılıçdaroğlu hem dört adaylı ankette hem de Erdoğan'la karşı karşıya geldiği ikili ankette yüzde 50'yi aşamıyor. Böylece rakamların diliyle seçimi kazanamıyor.

6- Muharrem İnce çekilmiyor. Ama ilginç olanı İnce çekilse de bu Kılıçdaroğlu'nun seçilmesine yetmiyor. Çünkü Muharrem İnce'den kaçanlar Kılıçdaroğlu'na gelmiyor, Sinan Oğan'a gidiyor.

KANDİL DESTEĞİ

Son tura girilirken Kılıçdaroğlu'na HDP ve Kandil'in desteği Erdoğan lehine bir dip dalganın oluşmasına neden oldu. PKK liderlerinin Kılıçdaroğlu lehine yaptıkları çağrılar, Anadolu irfanının harekete geçmesine yol açtı.

CHP GENEL BAŞKANLIĞINI BIRAKMADI

Bu seçimin kazananını değil, anketlerin dilinden kimin kaybedeceğini paylaşmak istedim. Kılıçdaroğlu da kazanacağından emin olmadığı için daha önce cumhurbaşkanı adaylarının parti genel başkanlığından istifa etmesi gerektiğini savunurken, kendisi istifa etmedi. Çünkü kazanacağından emin olmadığı için CHP'yi bırakmadı.

AA SEÇİM SONUÇ TUTANAKLARINI FOTOĞRAFLAYACAK

Anadolu Ajansı 14 Mayıs seçim sonuçlarını sağlıklı olarak aktarabilmek için ciddi bir çalışma yürütüyor.

Anadolu Ajansı Genel Müdürü Serdar Karagöz ile Kanal D Ankara Temsilcisi Zafer Şahin ve Kanal 7 Ankara Temsilcisi Mehmet Acet ile bir araya geldik. Anadolu Ajansı'nın seçim sonuçlarını hızlı ve güvenilir bir şekilde ulaştırabilmek için kurduğu sistemi konuştuk. Anadolu Ajansı Yayın Koordinatörü Yahya Bostan ile Genel Yayın Yönetmeni Yusuf Özhan da teknik ayrıntılar hakkında bilgi verdiler.

1- Anadolu Ajansı çalışanlarından oluşan 2500 kişilik bir ekip sahada görev yapacak. Buna Genel Müdür Serdar Karagöz ve yöneticiler de dahil.

2- Anadolu Ajansı İstanbul ve Ankara başta olmak üzere 50 bin sandığa doğrudan ulaşmayı planlıyor. Ama Türkiye genelindeki 191 bin sandığa ulaşmak için bir araştırma şirketi ile anlaşmışlar. Araştırma şirketiyle birlikte Türkiye'deki tüm sandıklara ulaşacaklar.

3- Peki ajans çalışanları sandığa ulaştınca ne yapacaklar? Bir defa ajans çalışanlarının telefonlarına özel bir uygulama yüklenilmiş.

4- Anadolu Ajansı çalışanları en az 10 en fazla ise 40 sandığın sonuç tutanağının fotoğrafını çekip sisteme aktaracak.

5- Ajans, seçim sürecinde Amazon'la işbirliği yapıyor. Sisteme giren tutanak Amazon'un OCR uygulamasıyla yazılım tarafından okunup dijital alana taşınacak.

6- Bu sistem yazılım üzerinden yürüyecek. Ama bununla yetinilmeyecek. Ajansın Ankara'daki genel müdürlük binasında görevli 300 veri kontrol sorumlusu sandık sonuç tutanağı ile sistemdeki sonuçları kontrol edecek. Bir hata varsa düzeltip son onayı verecek.

11.05.2023

KARAGÖZ'ÜN UYARISI

Anadolu Ajansı Genel Müdürü Serdar Karagöz'ün şu uyarısı önemliydi. "Seçimleri YSK yapacak. Biz sadece sonuçları abonelerimize hızlı ve güvenilir bir şekilde iletacağız" dedi.

MEHMET ŞİMŞEK ERDOĞAN'IN YANINDA

Ekonomiden sorumlu eski başbakan yardımcısı Mehmet Şimşek, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Batman ziyareti sırasında yanındaydı.

Mehmet Şimşek zaten zaman zaman Cumhurbaşkanı Erdoğan ile bir araya geliyor. Erdoğan da seçim beyannamesinde Şimşek'in katkısının alındığını söylemişti. Erdoğan bu seçimlerde Mehmet Şimşek'i milletvekili adayı yapmak istedi. Uluslararası bir marka olan Mehmet Şimşek'in yönettiği fonlar var. O nedenle aktif politikayı düşünmüyor. Seçimlerden sonra Türkiye'nin Mehmet Şimşek'e ihtiyacı var. Mehmet Şimşek de ülkesi için gerektiğinde elini taşın altına koymaktan çekinmeyecek birisi. Ama bu kararı Erdoğan ile birlikte alabilirler.

Esfender KORKMAZ

İşsizlik azaldıysa, yoksulluk neden arttı?

ABD'de FED, enflasyon yüzde 9'a çıktığında endişelerini belirtti. Büyümeden taviz verme pahasına enflasyonu düşüreceklerini açıkladı. ABD'de enflasyon yüzde 5'e geriledi. Ama son faiz artırımını ile FED aynı zamanda dikkatli olmak gerektiğini vurguladı.

Bizde enflasyon yüzde 100'ler dolayında iken bile hükümet enflasyonu çözmek değil, algı yaratmak peşindeydi. Tenkit edip, çözüm önerenleri hainlikle suçlamıştı, halen de aynı çizgide devam ediyor. Dahası siyasi iktidar, istikrar programı-çıkış programı yapmak isteyen ekonomi yönetimini de tasfiye etti.

Sonuç; kriz derinleşti, işsizlik, yoksulluk, pahalılık, beyin göçü, yerli ve yabancı sermaye çıkışı olarak yansıdı.

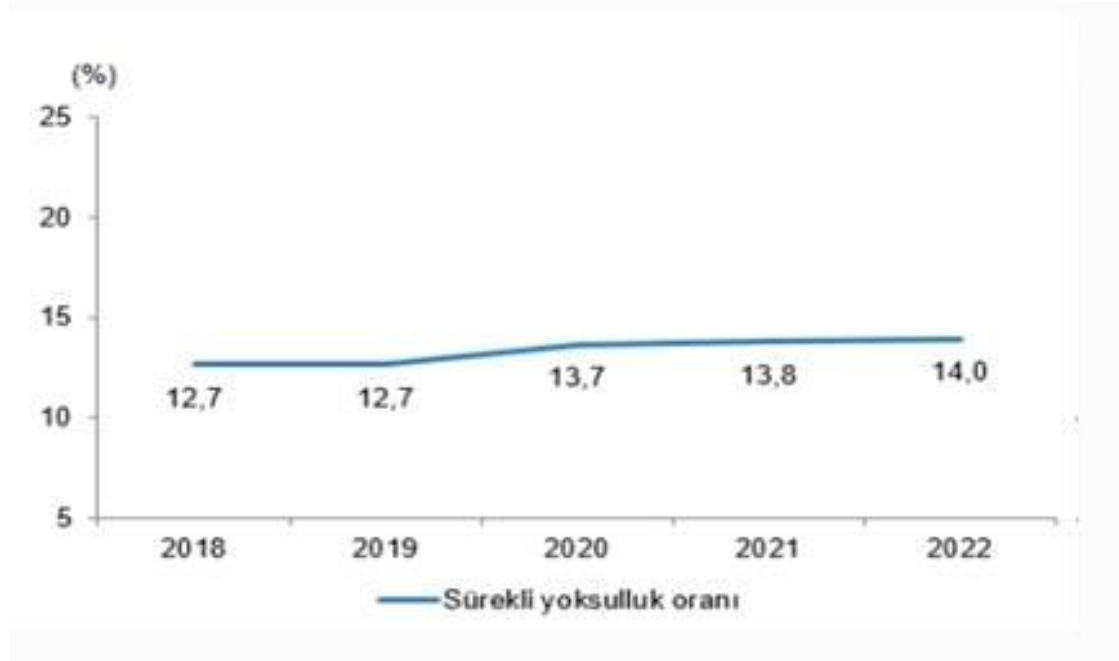
TÜİK; dün işsizlik verileri açıkladı. Mart ayı olarak son üç yıllık işsizlik verileri; (2021=12,90); (2022=11,22); (2023;10.00)

Aslında yüzde 10 işsizlik oranı da yüksektir. Çünkü halen AB'de ortalama işsizlik oranı yüzde 6,2 ve OECD ülkeleri ortalama işsizlik oranı ise yüzde 5,1'dir.

1.Madem işsizlik oranı düştü, yoksulluk oranı neden arttı?

TÜİK'in açıkladığı güncel veriler içinde, sürekli yoksulluk oranı 2018 yılında yüzde 12,7 iken, 2022 yılında yüzde 14'e yükseldi.

TÜİK GRAFİĞİ-SÜREKLİ YOKSULLUK ORANI

Yine TÜİK verilerine göre kullanılabilir fert geliri, yüzde 50 kriterine göre olursa, 2022 yoksulluk sınırı 17 bin 747 lira yüzde 60 kriterine göre olursa 21 bin 296 liradır. (Aşağıdaki Tablo.)

Bu verileri 2023'e göre endekslersek, yoksulluk sınırı ortalama 25 bin lira olur. Erdoğan ise; **"En düşük kamu işçisi ücretini 15 bin TL'ye çıkartıyoruz."** dedi. Yani yoksulluğa devam dedi.

EŞDEĞER HANEHALKI KULLANILABİLİR FERT GELİRİNE VE HANEHALKI TİPİNE GÖRE GÖRELİ YOKSUL SAYISI VE YOKSULLUK ORANI		
YÜZDE 50	2021	2022
YOKSULLUK SINIRI(TL)	14,034	17,747
YOKSULLUK ORANI(YÜZDE)	14,4	14,4
YÜZDE 60	2021	2022
YOKSULLUK SINIRI(TL)	16,841	21,296
YOKSULLUK ORANI	21,3	21,6

2.Sanayi üretimi düşerse işsizlik nasıl azalır?

Yine işsizlikte aynı gün açıklanan TÜİK verilerine göre; Şubat 2023'te sanayi üretim endeksi, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 8,2 azaldı, Mart 2023'te ise yüzde 0,1 azaldı.

Yazın hizmet sektöründe istihdam artar ve fakat bu kalıcı olmaz.

3.Hükümet kamu işçisine yüzde 45 zam yaptık dedi ve fakat geçinme endeksleri daha yüksektir.

TÜİK Nisan ayı TÜFE oranını yüzde 43,68 olarak açıkladı. Ama ücretlerin TÜFE ile ilgisi yoktur. Maaş ve ücret artışını geçinme endeksine göre düzenlemek gerekir.

*İstanbul Ticaret Odası, nisan ayı ücretliler geçinme endeksi 62,46 oldu. En yakın kriter bu orandır.

*TÜİK, TÜFE'ye esas harcama sepeti içinde gıdanın payını yüzde 25,32 olarak alıyor. Oysaki memur ve emekli, aylığının en az yüzde 40'ını gıdaya harcıyor. Gıda fiyatları da her zaman TÜFE'nin üstünde çıkıyor. Nisan 2023'te gıda fiyat artışı TÜFE'den on puan daha yüksek yüzde 53,92 oldu. **Bu durumda işçi ve memurun harcama sepetine göre geçinme endeksi yüzde 69'dur.**

4.İşsizlik hesabı Türkiye şartlarına göre değil.

TÜİK, istatistik üretim ve yayımlama süreçlerinde, Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları (CoP)'na bağlı kalmakta olduğunu açıklıyor.

Gerçekte ise Avrupa insan yapısı ve Türkiye insan yapısı ve iş şartları farklıdır. Avrupa işsiz tarifi Türkiye şartlarına uymuyor.

Söz gelimi TÜİK, 18 yaşına gelmiş ve fakat son dört hafta içinde aktif iş arama kanallarından en az birini kullanmamış olanları işsiz saymıyor.

İş arayıp bulamamış ve iş aramaktan umudunu kesmiş olanları da işsiz saymıyor.

Oysaki iş aramayıp iş bulsa çalışacak olanlar, işsiz sayısı kadardır. Bu nedenle fiili işsizlik oranı her zaman yüzde 16'nın üstündedir.

Sonuç; Güneş balçıkla sıvanmaz.

İbrahim Kahveci

Oy verip cennete gider miyiz?

Oy vermenin, ülkeyi yönetecek kadroları tercih etmenin ölüm sonrası dünyada ne gibi bir sorumluluğu, sevabı veya günahı olabilir?

Açıkçası dini konuda öyle bir hüküm verecek noktada değilim. Evet, hüküm veremem ama soru soracak akılda ve düşüncedeyim. Çok ilginç soruları soracağımız şimdiden belirteyim.

Ama önce bu dünya açısından olaya bakalım: Hazine ve Maliye Bakanı **Nureddin Nebati** KKM'nin çağın buluşu olduğunu belirtip “**Faiz artırmak yok, mevcut politika devam edecek**” dedi.

Bu ne ifade ediyor? Tek kelime ile söyleyeyim mi: Mevcut yönetimin devamı halinde bu dünyada **cehennemi bir hayatı** yaşamaya devam edeceğiz.

Bu durum iktisadi olarak kesinkes kesindir.

Biraz izah edeyim: Mevcut politika ile 2022 yılında %5,6 büyüme gösterdik. Bu büyüme Türk Halkına söylendiği gibi “Üretim-Yatırım-İstihdam-İhracat” yolu ile mi oldu?

Kesinlikle hayır.

2022 yılında yüzde 5,6 büyüme içerisinde **tüketim büyümesi %19,7** oldu. **Yatırım büyümesi** ise sadece ve sadece **%2,8**...

Ya **tarım büyümesi**? İşte orası sadece ve sadece **%0,6** büyümüş.

Ya sanayi? İşte orası da felaket... Tüketime yüzde 19,7 büyüdüğü bir yerde **sanayi sektörü** (yani üretim) sadece ve sadece **%3,3 büyümede kalmış**.

Modelin adı neydi: “Üretim-Yatırım-İstihdam-İhracat”.

Üretim 3,3, yatırım 2,8 büyümede kalırken ne büyüdü: Tüketim %19,7. İyi ama çalışanların gelirden aldığı pay %33,1'den %24,0'e gerilerken, yani çalışanlar fakirleşip büyük gelir kaybı yaşarken bu tüketim nereden gelmiş?

11.05.2023

Elbette kredilerden... Yani **borçlanarak tüketmişiz**. Bu sayede **finans sektörü %21,8 büyüme göstermiş**.

Bankalara koşmuş, kredi almış ve çılgınca tüketmişiz.

***

Bütün bunların sonucu nedir? Yani bu ekonomik modelle ne yaşıyoruz? Neden cehennemi bir hayatımız olacak?

İzah edelim.

Ekonomik modelin bir ayağı ihracat değil miydi? İşte önce buna bakalım, çünkü önümüzdeki dönemde hayatımızı cehennemi noktaya taşıyacak kilit yer burası.

Nisan 2021-Nisan 2023 yıllık ithalat artışı %59,6... Enerji hariç ithalat artışı %38,4. Buna karşılık ihracat artışı %34,8 ve enerji hariç ihracat artışı %29,6.

Enerji dışı dış ticaret açığı -22,07 milyar dolardan -46,67 milyar dolara yükseliyor. Enerji de eklendiğinde dış ticaret açığı -46,4 milyar dolardan -120,4 milyar dolara çıkmış oldu.

Bu sonuç neyi gösteriyor: Önümüzdeki dönemde **çılgınca tüketimi sürdürme imkanımız yok**. Çünkü dış açık demek döviz açığı demektir. İyi ama Merkez Bankası zaten -69,5 milyar dolar rezerv ile seçimi zor çıkartıyor. Demektir ki kemerler feci şekilde sıkılacak.

Türkiye mevcut yönetim ile şeffaf dünyadan para bulamıyor. Demokrasi yok, adalet yok, liyakat yok...

Eee o vakit şeffaf ülkelerden para da yok demektir.

Çok acı ama çok acı günler bizi bekliyor.

Ya Duyunu-Umumiye gibi egemenlik haklarımızdan feragat ederek Putin'den, Kral Selman'dan para alacağız, **ya da kemer sıkacağız...**

Başka hiçbir yolu yok.

Bu yönetim ne demokrasiden anlıyor, ne de hukuktan-adaletten... Sonuç kesinkes belli.

***

İyi ama sorun sadece bu dünya mı?

11.05.2023

Hanefi Avcı dedi ki "Antalya Havalimanı ihalesinde 1 milyar dolarlık rüşvet iddiasının açıklığa kavuşması için bunun soruşturulması gerekiyor. **İktidara oy vermek bu rüşvet iddiasının üstünün örtülmesi demektir.**"

Biz de defalarca Hazine garantili KÖİ ihalelerini işledik. Yaklaşık 70-80 milyar dolar civarında izah edilemeyen bir açık var.

Ya diğer ihaleler... Ya da imar değişimleri... Veya Kuzey Irak petrolü işi... Ya da düşük fiyattan 128 milyar doları satıp sonra bilinçli bir şekilde kuru patlatmak...

Sayamayacağımız daha **nice parasal işlemler**. Gri alan o kadar fazla ki... Bunlar bizlerin evlatlarımıza yıktığımız yükümlülüklerdir.

Yetim malı gibi bunları gözetmemiz gerekiyor.

Bugün yönetim saraylarda, uçaklarda, lüks arabalarda tam bir şatafat içinde yaşıyor. Oysa Türk Halkı yoksulluk ve sefalet içinde yaşamını sürdürüyor. Zaten yönetimin yaşam tarzı Milletin hayatını belirleyen bir sonuçtur. Şatafatın karşılığı sefalet ve yoksulluktan başka bir şey olamaz.

İyi ama sadece bunlar mı? Sadece yolsuzluk ve rüşvet iddiaları mı?

Mesela şehit komiser Gaffar Okkan ne olacak? Ya da Rabia Naz... Ya Ankara'nın ortasında katledilen Sinan Ateş...

Oy vererek bu cinayetlere karşı tepki vermiş mi oluyoruz... Yoksa destek mi vermiş oluyoruz?

Benim kafamda feci sorular dolaşıyor.

Bu seçimde sadece Alevi diye kul hakkı yemeyen ve yedirmeyen Kılıçdaroğlu'na oy vermekten kaçınmak ila onca cinayet ve rüşvet iddiasının üstünü örtmek...

Bu sefer cennete gitmek o kadar kolay olmayacak.. Bu belli.

Peygamber Efendimiz HZ Muhammed (SAV) Mekke'yi fethettiğinde Kabe'nin anahtarını liyakat sahiplerine bırakmıştı.

Acaba liyakat bu kadar önemli ise Şahap Kavcıoğlu ve Nureddin Nebati bu işin neresindeler?

İşin aslı şu: AK Parti'ye oy vererek cennete gidemeyeceğimiz yukarıdaki sorulardan belli... Ama bu dünyada kendi cehennemimizi kendi elimizle hazırlamış olduğumuz da yukarıdaki ekonomik durumdan çok açık belli oluyor.